

NOTAT



Miljø- og
Fødevareministeriet
Miljøstyrelsen

Naturbeskyttelse

Ref. ASAMU

Den 16. oktober 2017

UDKAST

**Referat af møde i Vildtforvaltningsrådet torsdag den 28. september 2017,
Hotel Atlantic, Raiffeistrasse 2, 24103 Kiel**

Fra Vildtforvaltningsrådet deltog:

Jan Eriksen (formand)
Henrik Bertelsen, Landbrug og Fødevarer, (næstformand)
Egon Østergaard, Dansk Ornitologisk Forening
Birgitte Heje Larsen, Dyrenes Beskyttelse
Flemming Torp, Friluftsrådet
Niels Iuel Reventlow, Dansk Skovforening
Claus Lind Christensen, Danmarks Jægerforbund
Ella Maria Bisschop-Larsen, Danmarks Naturfredningsforening
Lars Hvidtfeldt, Landbrug og Fødevarer

Fra Aarhus Universitet deltog:

Aksel Bo Madsen
Jesper Madsen (del af mødet punkt 1-4)

Fra Miljøstyrelsen deltog:

Vicedirektør Hans Christian Karsten
Kontorchef Mikkel Friberg
Specialkonsulent Jens Skovager Østergaard
Forstfuldmægtig Caroline Bald
Konstitueret kontorchef Annette Samuelsen

1. Godkendelse af dagsorden (Bilag 2017-03-01)

Egon Østergaard nævnte sammenhængen mellem rådets beslutning om fremtidige udsætninger og den seneste tids begivenheder med forgiftning af rovfugle og ulovlig fældefangst af rovfugle på en biotopplanejendom og rejste i den forbindelse spørgsmålet om, hvorvidt der burde være sanktionsmuligheder med i beslutningen fra rådet, eventuelt i forbindelse med biotopplaner.

Jan Eriksen foreslog, at emnet drøftes i biotopplangruppen, og **Flemming Torp** mindede om, at det faktisk er nævnt i udsætningsforliget, at der skal kigges på spørgsmålet om sanktioner, og han forventer, at Miljøstyrelsen udarbejder notat om kontrol og tilsyn.

Hans Christian Karsten understregede, at der allerede er straffebestemmelser for overtrædelse af loven, og at der ikke er behov for at lave specifikke regler for straf i forbindelse med overtrædelse af reglerne om udsætning. **HCK** tilføjede, at styrelsen gerne ville vurdere, om dét, at udsætningsbekendtgørelsen om kort tid skal ændres, giver en særlig lejlighed til at foregribe de drøftelser, som biotopplangruppen forventes at gennemføre på et senere tidspunkt, og i så fald meddele det til rådet.

./.

Lars Hvidtfeldt mindede om, at Landbrug & Fødevarer tidligere har sendt et brev til ministeriet om håndtering af problemet med forgiftning (vedlagt).

Jan Eriksen foreslog, at rådet på det næste møde med udgangspunkt i dette brev drøfter, om der er behov for yderligere initiativer.

2. Endelig godkendelse af referat fra VFR-mødet den 13. juni 2017 (Bilag 2017-03-02)

Indstilling: Til godkendelse

Resumé: Udkast til referat blev udsendt til rådet den 26. juni 2017 med frist for kommentarer den 12. juli 2017. Der indkom kommentarer fra Birgitte Heje Larsen, Egon Østergaard og Claus Lind Christensen. Kommentarerne er indarbejdet i vedlagte udkast.

Bilag: Udkast til referat af Vildtforvaltningsrådsmødet den 13. juni 2017.

Referatet blev godkendt uden kommentarer.

3. Rådets indstilling om jagttider (Bilag 2017-03-03)

Indstilling: Til drøftelse og beslutning.

Resumé: På rådets møde den 13. juni fremlagde arbejdsgruppen om jagttider resultatet af gruppens arbejde. Gruppen var nået til enighed på nogle punkter, mens der fortsat var uenighed om andre. Formanden konstaterede på mødet, at der var opnået enighed om 29

arter. Det blev besluttet, at rådets formandskab skulle videreføre drøftelserne med rådets medlemmer med udgangspunkt i en værktøjskasse med forskellige elementer.

Formandskabet har siden mødet arbejdet videre i dialog med rådets medlemmer.

Bilag: Revideret liste over arter og jagttider uddelt på mødet.

Diskussion: **Jan Eriksen** uddelte en revideret liste over arter og jagttider og takkede arbejdsgruppen for indsatsen. Formandskabet har afholdt to møder med repræsentanter fra rådet og har gennemgået alle de udestående 23 arter ud over de 29 arter, som arbejdsgruppen havde opnået enighed om på mødet den 13. juni. Formandskabet vil gennemgå de tilbageværende af de 23 udestående, som der ikke var opnået enighed om i de bilaterale møder. Herefter vil man bede Miljøstyrelsen om at opdatere oversigten, hvorefter rådets formand udsender det til medlemmerne, som gives 14 dage til kommentering af oversigten. Herefter gøres notatet færdigt af formanden og Miljøstyrelsen, og der aftales en kommunikationsstrategi. Det er forventningen, at rådets medlemmer kan melde ud om resultatet af forhandlingerne medio oktober. Der blev omdelt en oversigt over forslag til lokale jagttider for dåvildt foreslået af de regionale hjortevildtgrupper og bekræftet af Den nationale Hjortevildtgruppe den 26. september. Der var ikke indvendinger mod disse.

De udestående arter blev herefter gennemgået.

Ad. svømmeænderne:

Ella Maria Bisschop Larsen slog fast, at DN er imod jagttid i januar på fiskeriterritoriet, men kan acceptere jagttid i januar på fisketerritoriet på gråand, da arten udsættes. **Birgitte Heje Larsen** tilkendegav, at Dyrenes Beskyttelse ligeledes er imod jagttid på øvrige svømmeænder end gråand.

Ad. Grågås:

Jan Eriksen henviste til det faglige notat fra Aarhus Universitet, som anbefaler, at jagt i givet fald kun finder sted på omdriftsarealer samt, at der bør gælde en bufferzone heromkring. Når der til sin tid er udviklet en forvaltningsplan i regi af AEWA, bør den danske jagttid tilpasses denne.

Ella Maria Bisschop-Larsen slog fast, at DN ikke er enig i at udvide jagttiden hele august måned. DN finder det uklart, hvad der er formålet med at udvide jagten på grågås i august. Hvis det handler om at reducere skader bør man anvende regulering og ikke jagt. DN finder, at man skal fortsætte med at bekæmpe skader med reguleringsinstrumentet, indtil AEWA har udviklet en forvaltningsplan og eventuelt et bestandsmål. **EMB** fremførte videre, at det er imod jagtloven at fastsætte jagttid i august.

Claus Lind Christensen svarede, at formålet med jagten i august er at gå efter de gæs, der opholder sig på omdriftsarealer. CLC mente ikke, at det er i strid med jagtloven, idet der blot står, at jagten "bør" finde sted i et bestemt tidsrum.

Egon Østergaard beklagede, at notatet fra Aarhus Universitet først blev fremsendt op til mødet i Vildtforvaltningsrådet og beklagede, at det ikke blev sendt ud tidligere i forløbet. DOF finder det afgørende, hvor jagten skal finde sted, og mener at det i givet fald skal foregå inde midt på dyrkningsfladerne. Det er også en ulempe for jægerne, hvis jagten i august indebærer forstyrrelser for andre fugle. Det er vigtigt at holde fast i, hvad der er fagligt belæg for. I notatet fra DCE tales der om en bufferzone på 300 m. I listen fra formanden hedder det 150 m.

Lars Hvidtfeldt fremførte, at afgrøderne er meget presset i et år som dette, og det er vigtigt at give landmænd mulighed for at beskytte høsten. Da der ikke er problemer med bevaringsstatus for bestanden af grågæs, er der ikke problemer med jagt i august.

Niels Iuel Reventlow var enig i, at bestanden af grågæs godt kan bære jagttid i august.

Henrik Bertelsen fandt det rimeligt, at der tages hensyn til landbrugets interesser, og at der er tale om en art, der kan tåle jagt. Det er et fornuftigt mål, at bremse væksten i gåsebestandene. Der bør nu fokuseres på, at afgrænse de arealer, hvor jagten i august jf. DCE's notat kan give anledning til forstyrrelse af andre fugle.

Hans Christian Karsten tilkendegav, at den geografiske afgrænsning bør baseres på eksisterende arealudpegninger. Det er ikke hensigtsmæssigt at skabe nye arealudpegninger.

Jens Skovager Østergaard foreslog i forlængelse heraf, at der kunne tages udgangspunkt i eksisterende sø- og kystbeskyttelseslinjer.

Jan Eriksen opsummerede, at et flertal i rådet ønsker jagttiden udvidet. DB og DN ønsker at fastholde den nuværende jagttid. Hvis der er en AEWA-plan indenfor to år, kan jagttiden tilpasses herefter. Hvis der ikke er plan indenfor denne periode, drøfter rådet det igen om to år. Der er enighed om, at intentionen er, at forstyrrelse i videst muligt omfang undgås samtidig med, at det bliver muligt at øge afskydningen af grågæs. Miljøstyrelsen undersøger, om der kan findes en geografisk afgrænsning baseret på eksisterende administrative grænser og afklarer den endelige afgrænsning med DJ og DOF.

Jesper Madsen nævnte afslutningsvist, at en specialestuderende ved DCE arbejder med et projekt med simuleret gåsejagt og ser på, hvordan fugle i vådområder reagerer. Resultaterne heraf kan fremlægges i foråret 2018, men en foreløbig afrapportering kan foreligge i slutningen af december 2017. **JM** tilkendegav i forlængelse af diskussion om geografisk afgrænsning, at DCE ikke kan garantere, at en afstand på 150 m er tilstrækkelig.

Blishøne:

DB, DN og DOF bakker op om en fastholdelse af den nuværende jagttid, hvis tryk- og drivjagt forbydes. Alternativt ønsker disse organisationer en afkortning af jagttiden.

Krage og husskade:

Et flertal i VFR bestående af DJ, DOF, DS, FR og L&F er enige om en udvidelse af den nuværende jagttid med dæmringsjagt 1 time før solopgang. DB og DN er imod udvidet jagttid, men finder, at dæmringsjagt er at foretrække frem for skumringsjagt.

Ad. Måger:

Henrik Bertelsen fremførte, at det er vigtigt, at der er fokus på, at nedlagte måger skal udnyttes og ikke bare skydes ned og smides i grøften.

Ella Maria Bisschop-Larsen er imod jagt på måger, men konstaterede, at der er flertal for jagt på måger i VFR. DN mener, at det skal være en forudsætning for jagttid på måger, at mågerne samles op og anvendes. DN kan acceptere jagt på sølvmåge for at afhjælpe problemer i byer, men ønsker ikke jagttid på de øvrige mågearter og foreslog, at der blev indgået et kompromis herom.

Flemming Torp fremførte, at Friluftsrådet var klar til at indgå et sådant kompromis på betingelse af, at DOF også tilsluttede sig jagttid på sølvmågen.

Egon Østergaard fandt det vigtigt, at det indgår i indstillingen til ministeren, at det skal få konsekvenser, hvis de nedskudte måger bare efterlades i naturen. DOF udtrykte bekymring for forvekslingsrisiko.

Birgitte Heje Larsen kunne også tilslutte sig jagttid på sølvmågen under disse forudsætninger.

Claus Lind Christensen fastholdt, at mågerne skulle betragtes som en samlet gruppe og fremførte bl.a., at især svartbag er en væsentlig prædator på kystrugende fugle.

Jan Eriksen konkluderede, at et flertal i rådet indstiller jagttid på sølvmåge (DJ ønsker desuden jagttid på svartbag og sildemåge) og opsummerede, at rådets drøftelse skal munde ud i en samlet indstilling til ministeren, hvoraf det tydeligt fremgår, hvor der er enighed og ikke enighed mellem rådets medlemmer.

4. Revision af vildtskadebekendtgørelsen (Bilag 2017-03-04)

Indstilling: Til drøftelse og beslutning

Resumé: Rådet besluttede på sit møde den 13. juni 2017, at arbejdsgruppen om jagttider skulle udarbejde indstilling til rådet om eventuelle justeringer af vildtskadebekendtgørelsen i lyset af jagttidsforhandlingerne. Der blev vedtaget et kommissorium for dette arbejde.

Arbejdsgruppen har holdt to møder om vildtskadebekendtgørelsen. Dyrenes Beskyttelse og Danmarks Jægerforbund har udarbejdet egne oplæg om ændring af vildtskadebekendtgørelsen.

Bilag: Indstilling vedrørende ændring af vildtskadebekendtgørelsen

Diskussion: Henrik Bertelsen gennemgik de forslag til justering af Vildtskadebekendtgørelsen, som var udsendt til rådet som bilag (2017-03-04):

Ad §2 stk. 6 om ændring af aldersgrænsen fra 18 år til 16 år: Ella Maria Bisschop-Larsen og Birgitte Heje Larsen kunne ikke se formålet med at nedsætte aldersgrænsen. **Egon Østergaard** mente, at den eksisterende aldersgrænse skal fastholdes. **Claus Lind Christensen** og **Lars Hvidtfeldt** fremførte, at det giver mening at følge jagtloven samt at de 16 årige har gennemgået jagttegnskursus. **Flemming Torp** var enig i at følge aldersgrænsen i jagtloven.

Ella Maria Bisschop-Larsen fremførte i forhold til regulering uden forudgående tilladelse, at DN mener, at det er bekymrende, at der ikke er mere kontrol med regulering af pattedyr og at reguleringen i kapitel 2 generelt strider mod princippet om først at forsøge afværgning af skade. **EMB** mener ikke, at der ikke er overensstemmelse mellem lovgivningsteksten og praksis, da man ikke har foretaget afværgeforanstaltninger ved regulering af rævehvalpe. DN ønsker, at al regulering bør ske efter forudgående tilladelse. Som minimum bør al regulering indberettes for at få bedre information om reguleringens omfang.

Henrik Bertelsen bakker op om, at der bør indsamles mere information om regulering.

Ad Kapitel 2, §5, stk. 5 om regulering uden tilladelser, herunder ræve: Ella Maria Bisschop-Larsen fremførte, at det med hensyn til § 5 bør tages i betragtning, at andre lande forbyder regulering i yngleperioden. Under alle omstændigheder er det vigtigt, at der sker en indberetning om reguleringer uden forudgående tilladelse, hvoraf det bl.a. fremgår, om dyret er fanget i fælde eller skudt.

Niels Iuel Reventlow meddelte, at Skovforeningen kan tilslutte sig, at der kræves indberetning og dermed samles mere viden.

Med hensyn til § 5, stk. 3 mente **Claus Lind Christensen**, at man skal fastholde muligheden for regulering uden tilladelse og argumenterede sammen med **Niels Iuel Reventlow** for, at februar er en god måned at regulere bestanden af ræve.

Lars Hvidtfeldt fremførte, at der er behov for en samlet vurdering af ræve og ræveforvaltning og mente principielt ikke, at det vil være et problem at skære muligheden for regulering af hvalpe væk i juli måned.

Birgitte Heje Larsen og Ella Maria Bisschop-Larsen argumenterede for, at det slet ikke skal være lovligt at regulere hvalpe.

Flemming Torp mindede om, at kommissoriet for gruppen var at se på de dele af vildtskadebekendtgørelsen, der påvirkes af jagttider og ikke at åbne diskussion om alt muligt andet.

Jan Eriksen konkluderede, at der er ønske om at fastholde aftalen om udsætning, men at der er behov for at indsamle mere information om rovdyr generelt. Øvrige forhold foreslås således ikke ændret ved denne revision. **JE** nævnte i forlængelse heraf, at der ikke nødvendigvis behøver at være en fireårig cyklus for jagttider og justering af vildtskadebekendtgørelsen, og at hvis rådet ikke kan blive enige nu, kan det besluttes at udsætte revision af bekendtgørelsen med to år.

Ad § 5 stk. 6 om anvendelse af riffel ved regulering af ræve: **Henrik Bertelsen** foreslog, at man må anvende haglgevær fra tårn, men ikke bue.

Niels Iuel Reventlow og Claus Lind Christensen ønsker også mulighed for anvendelse af buer, idet DJ ønsker buen som et generelt anvendeligt våben til regulering.

Ad § 8, stk. 2 om anvendelse af fælder: **Henrik Bertelsen** foreslog, at arbejdsgruppen tager en særskilt drøftelse om fælder.

Ad § 9 om regulering af mosegrise, muldvarper, rotter og mus: **Henrik Bertelsen** nævnte ønske om yderligere undersøgelse af sekundær forgiftning.

Ad § 12: **Lars Hvidtfeldt** meddelte, at Landbrug & Fødevarer bakker op om, at stær slettes, og at stær fremadrettet udelukkende kan reguleres efter § 26. Dermed enighed i rådet herom.

Ad § 17, stk. 1 om regulering af krage i egne, hvor disse forvolder skade på øvrig flora og fauna: udvides den nuværende mulighed til også at gælde en time før solopgang.

Ad § 29 om anvendelse af våben til regulering: **Henrik Bertelsen** nævnte, at der var ønske i gruppen om mulighed for at anvende bue i nogle tilfælde.

Ad § 33: Der ønskes nedsat en arbejdsgruppe som skal arbejde med reglerne om fælder.

Ad § 35: Der blev udtrykt et ønske om fast stikprøvevis kontrol i forhold til regulering.

Jan Eriksen konkluderede efter gennemgangen, at der udarbejdes et udkast til bekendtgørelse forud for mødet i december, hvorefter rådet skal træffe beslutning, hvis rådet ønsker at forelægge ministeren en indstilling, som kan danne baggrund for en bekendtgørelsesændring, der skal træde i kraft den 1. juli 2018 og altså samtidig med en forventelig ændret jagttidsbekendtgørelse.

5. Status for ulv og oplæg til revision af Forvaltningsplanen for Ulv. (Bilag 2017-03-05)

Indstilling: *Til drøftelse og eventuel beslutning*

Resumé: *Rådet fik på mødet den 13. juni en orientering om status for ulv i Danmark herunder et mundtligt referat fra borgermødet i Idom den 24. maj, hvor der bl.a. var fokus på eventuelle stresspåvirkninger ved tilstedeværelsen af ulv på fritgående husdyr. Rådets ulvgruppe holdt møde den 29. juni 2017, hvor muligheden for at undersøge stresspåvirkninger blev drøftet med forskere fra Aarhus Universitet. Den 3. juli 2017 offentliggjorde Miljøstyrelsen billeder af ulvehvalpe optaget af Naturstyrelsens vildtkamera i et område syd for Holstebro. Efterfølgende har private ligeledes offentliggjort billeder af ulvehvalpe.*

Lars Hvidtfeldt har den 28. august 2017 sendt brev til rådets medlemmer med ønske om, at forvaltningsplanen for ulv revideres i lyset af forekomsten af ulvehvalpe i Danmark.

Bilag:

- Brev fra Landbrug & Fødevarer om revision af Forvaltningsplanen for Ulv

- Forvaltningsplanen for ulv
- Opdateret statusnotat for ulv

Diskussion: **Lars Hvidtfeldt** præsenterede indhold og baggrund for brevet fra Landbrug & Fødevarer til rådets medlemmer. Forvaltningsplanen er overhalet af virkeligheden med forekomsten af ulvehvalpe i sommer, som har skabt en ny situation i Danmark. Landbrug & Fødevarer adresserer i brevet to forhold. For det første har håndteringen af ulvens tilstedeværelse ikke været optimal. Der er usikkerhed om, hvor mange dyr der er. For husdyrholderne er det utilfredsstillende at afvente DNA-analyser, og bevis for ulveangreb skal kunne baseres på optagelse på vildtkamera. For det andet forholder forvaltningsplanen sig alene til risikoen for mennesker og ikke for husdyr. Man skal kunne handle i nødværge, også når det gælder husdyr. Problemet med forvaltning af ulv er et stigende problem, og Landbrug & Fødevarer ser gerne en diskussion af den oprindelige hensigt med Bernkonventionens beskyttelse af ulven. LH fremhævede, at det er et principielt synspunkt, at erstatningsordninger skal over på finansloven og ønskede, at rådets ulvegruppe snarest mødes og tager fat på drøftelse af forvaltningsplanen.

Jan Eriksen konstaterede, at Landbrug & Fødevarer i henvendelsen lægger op til, at overvejelserne om revision af forvaltningsplanen foregår i rådets ulvegruppe, og han foreslog på den baggrund at fremrykke ulvegruppens møde, som er planlagt til december. Der er skitseret i hvert fald fire emner til drøftelse: nødværgebestemmelsen, hvordan erstatningsordningen kan blive mere smidig, spørgsmålet om ulvens stresspåvirkning samt spørgsmålet om at få midler til erstatning på finansloven.

Claus Lind Christensen tilsluttede sig, at det var en opgave for ulvegruppen og tilføjede til ønskerne, at der burde skabes en nødværgebestemmelse i jagtloven.

Flemming Torp slog fast, at drøftelserne skal ske indenfor rammerne af habitatdirektiv og var skeptisk i forhold til at bede ulvegruppen se på nødværgebestemmelsen, da den hører hjemme i en helt anden lovgivning. Det er til gengæld relevant at drøfte anvendelse af jagttegnsmidler. FT spurgte til, hvad Landbrug & Fødevarer vil have ændret i forvaltningsplanen.

Ella Maria Bisschop-Larsen tilsluttede sig, at diskussionen tages i ulvegruppen, men rejste spørgsmålet, om man overhovedet kan tale som en bestand af ulve i Danmark.

Jan Eriksen slog fast, at ulvegruppen vil blive indkaldt tidligere, end det ellers var planlagt. Da Lars Hvidtfeldt selv går ind i ulvegruppen, forventes det, at der vil komme konkrete bud fra Landbrug & Fødevarer med hensyn til revision af forvaltningsplanen. Rådet har udvist rettidig omhu ved at lave forvaltningsplanen i sin tid, men anerkender, at der er kommet hvalpe, før vi regnede med. Ulvegruppen skal ikke forholde sig til spørgsmålet om, hvorvidt jagttegnsbudgettet skal dække tilskud til ulvehegn. Der skal arbejdes med forvaltningsplanen indenfor rammen af eksisterende lovgivning, og mulighederne for regulering af ulve i rammerne af Habitatdirektivet skal inddrages.

Hans Christian Karsten mente, at det kunne være relevant for rådets ulvegruppe at se på, om der mangler værktøjer i forvaltningsplanen, og om der er nogle værktøjer, der skal gøres bedre.

Ella Maria Bisschop-Larsen nævnte, at det kunne være relevant at se på eventuel anvendelse af markørhunde og vildtkameraer, og at det i forbindelse med muligheder for anvendelse af nødværgebestemmelsen også skal tages i betragtning, at der kan være husdyrholdere, der ikke har jagttegn.

Lars Hvidtfeldt tilføjede, at der også er behov for en mere dybdegående analyse af habitatdirektivet.

Egon Østergaard fandt det relevant i højere grad at inddrage erfaringer fra andre lande.

På et afsluttende spørgsmål fra **Jan Eriksen** om, hvorvidt der i rådet var ønske om at rejse spørgsmålet om finansiering af tilskudsordning til ulvehegn over finansloven, svarede **Ella Maria Bisschop-Larsen**, at det kunne DN ikke tage stilling til med så kort varsel.

6. Buejagt på større hjortevildt (Bilag 2017-03-06)

Indstilling: Til drøftelse og eventuelt beslutning

Resumé: På baggrund af ministerens opfordring til rådets formand om at udarbejde en indstilling om udvidelse af buejagt til at omfatte større hjortevildt har rådet haft emnet på dagsordenen for mødet i december 2016, på mødet i marts 2017 samt på mødet i juni 2017. Til mødet i marts fremlagde Danmarks Jægerforbund forslag til forsøgsordning for buejagt på større hjortevildt. Forslaget blev imidlertid ikke substansdrøftet af rådet, idet diskussionen på mødet fik fokus på, om der er lovhjemmel til et sådant forsøg. Medlemmer af rådet efterlyste også mere viden om lovgivning i andre lande. Til mødet i juni fremsendte Miljøstyrelsen yderligere information om lovgivning i andre lande. Rådets formand oplyste på mødet, at Det Dyretiske Råd af ministeriet var blevet anmodet om en udtalelse, og at en sådan udtalelse først vil foreligge senere, hvorefter formanden konkluderede, at rådet måtte behandle punktet igen i september, når udtalelsen forventeligt foreligger.

Miljøstyrelsen sendte den 1. september udkast til ændring af loven om jagt og vildtforvaltning i høring. Forslaget indeholder bl.a. en hjemmel, der giver mulighed for at gennemføre et forsøg med buejagt på større hjortevildt. En evt. udnyttelse af en sådan hjemmel vil kræve, at rammerne for et forsøg fastlægges i en bekendtgørelse.

Bilag:

- Udtalelse fra Det Dyretiske Råd
- Oplæg fra Danmarks Jægerforbund fra juni 2017

*Diskussion: **Jan Eriksen** refererede til den udsendte udtalelse fra Dyretisk Råd og lagde op til, at rådet skulle tage stilling til en eventuel forsøgsordning med buejagt, som foreslået af Det Dyretiske Råd. Hvis rådet siger ja til en forsøgsordning, vil der være behov for en anden udformning af ordningen, end der er lagt op til i oplægget fra DJ, som blev udsendt til mødet i marts.*

Flemming Torp tilsluttede sig en forsøgsordning med udgangspunkt i de anbefalinger, der ligger fra Dyreetisk Råd.

Ella Maria Bisschop-Larsen understregede, at DN er imod buejagt, men kunne tilslutte sig et kontrolleret og indhegnet forsøg.

Birgitte Heje Larsen sagde, at Dyrenes Beskyttelse ligeledes er imod buejagt, og hun fandt det uklart, hvad der ligger i en forsøgsordning.

Claus Lind Christensen ønskede et forsøg i fuld skala af tre til fem års varighed. **CLC** understregede, at rådet har tid til at beskrive en forsøgsordning, da bekendtgørelse om forsøg alligevel først vil kunne træde i kraft 1. juli.

Egon Østergaard kunne tilslutte sig et kontrolleret forsøg.

Niels Iuel Reventlow og **Lars Hvidtfeldt** tilsluttede sig også en fuld skala forsøgsordning.

Jan Eriksen vil skrive til ministeren, at på baggrund af drøftelse er holdningen fra DN, DB og DOF, såfremt ministeren indfører forsøgsordning, at forsøget bør være en ordning med kontrolleret forsøg i lukket indhegning. L&F, DJ, DS, FLR og formanden støtter et 3-5 års forsøg på den frie vildtbane, der samtidig indarbejder elementer fra Dyreetisk Råds indstilling, herunder undersøgelser om tiden fra træfning til død.

7. Jagttegnsbudget (Bilag 2017-03-07)

Indstilling: Til orientering og eventuel drøftelse

Resumé: I forbindelse med rådets møde den 13. juni 2017 blev rådet informeret om, at Miljøstyrelsen forventede at udbyde en pulje fra jagttegnsmidlernes reserve til faglige projekter indenfor en afgrænset liste af emner. Rådet havde en kort drøftelse af dette og rådets medlemmer kom med forslag til emner.

Den 1. september blev rådet skriftligt informeret om udbud af denne pulje og om de faglige temaer, som Miljøstyrelsen har prioriteret.

Til dette møde fremlægges til orientering oversigt over det samlede jagttegnsbudget for 2017. Eventuelle spørgsmål til jagttegnsbudgettet kan sendes skriftligt til Viktor Bech Petersen (vbp@mst.dk) med kopi til Mikkel Friberg (mifch@mst.dk) og Annette Samuelsen (asamu@mst.dk) senest den 20. september 2017, således at skriftlige svar kan udsendes til rådet forud for mødet.

Bilag:

- Oversigt over jagttegnsmidler

Diskussion: Hans Christian Karsten indledte med at konstatere, at der er mange ønsker til jagttegnsbudgettet, og at det foreliggende budget er udtryk for, hvordan ønsker bedst imødekommes samtidigt med, at budgettet hænger sammen.

Lars Hvidtfeldt kvitterede for den fremsendte opstilling af budgettet, som giver et godt overblik. **LH** nævnte igen, at tilskud til ulvehugning og erstatninger for ulveskader ikke bør finansieres af jagttegnsmidlerne, men af midler på finansloven.

Egon Østergaard kvitterede for det åbne puljeudbud og spurgte samtidigt, om der var en særlig årsag til, at der var anvendt færre midler til udvikling af jagtportalen og flere midler til drift.

Claus Lind Christensen foreslog, at midlerne til tilskud til ulvehugning på jagttegnsbudgettet i stedet burde anvendes til at styrke skydebanepuljen.

Niels Iuel Reventlow erklærede sig enig i synspunktet om, at midler til ulveforvaltning burde tages af finanslovsmidler.

Flemming Torp gjorde opmærksom på, at der vil være behov for midler, hvis rådets ønske om at opbygge viden om forskellige forhold i forbindelse med aftalen om udsætning skal realiseres. **FT** ønskede herunder at undersøge mulighederne for at kunne lave et ”jægerpanel” på baggrund af udtræk fra jagttegnsregisteret, hvor jægerne bedes om at svare på, om de vil give tilsagn til at deltage i sådanne undersøgelser. **FT** vil sammen med udsætningsgruppen udarbejde forslag herom til rådets møde i december.

8. Natursyn (Bilag 2017-03-08)

Indstilling: Til drøftelse

Resumé: I forbindelse med rådets drøftelse af ansøgning om udsætning af ræve på Bornholm har flere medlemmer givet udtryk for, at de principielle overvejelser denne sag hænger sammen med en mere overordnet diskussion af natursyn. Rådets formand har på møde med Miljø- og Fødevareministeren orienteret om disse betragtninger, og ministeren har på den baggrund bedt rådet om sammen med Skovrådet at præsentere et oplæg om Natursyn.

Rådets formand har den 15. august 2017 haft møde med Skovrådets formand og Miljøstyrelsen, hvor en række ideer til indhold og afgrænsning af denne diskussion blev drøftet og er gengivet i vedlagte bilag. De to formænd drøftede også den videre proces, og det blev aftalt, at oplægget drøftes af de to råd i efteråret med henblik på, at der i januar 2018 kan arrangeres et fælles seminar i regi af de to råd, hvorfra der kan udarbejdes et oplæg til ministeren.

Bilag:

- Oplæg om indhold og afgrænsning af diskussion om natursyn

Diskussion: **Jan Eriksen** indledte med at minde om, at ideen om et natursynsoplæg er udsprunget af diskussionerne i rådet om udsætninger. Det har vist sig, at der er behov for en meget grundig diskussion af rammerne, når der træffes beslutning om udsætning. Det har været drøftet med ministeren, som mente, at det kunne være nyttigt, at de to råd talte sammen. Der er ikke brug for en meget filosofisk diskussion, men om en praktisk tilgang. Det

er ikke tanken, at de to råd nødvendigvis skal være enige om alle forslag, men der skal være mulighed for at udveksle synspunkter.

Hans Christian Karsten nævnte, at tidligere erfaringer har vist, at det er vigtigt at diskussionen bliver operationel, og derfor er det i det udsendte oplæg foreslået, at der vælges nogle nedslagspunkter.

Ella Maria Bisschop-Larsen foreslog, at der tages udgangspunkt i problemstillingen om udsætning af vilde dyr og planter, og at der tages udgangspunkt i IUCN's guidelines. **EMB** er meget overrasket over det store fokus på, hvad naturen kan bruges til.

Lars Hvidtfeldt udtrykte bekymring for, at diskussionen bliver for bred og luftig og foreslog, at der tages udgangspunkt i rådets tidligere oplæg om natursyn. **LH** mente ikke umiddelbart, at det er oplagt, at rådet udarbejder natursyn sammen med Skovrådet.

Birgitte Heje Larsen mente, at det kunne være vanskeligt at opnå konsensus, da rådet netop er sammensat af medlemmer med forskelligt natursyn.

Egon Østergaard var enig i, at det kan blive vanskeligt at opnå konsensus, da der er meget forskellige tilgange i rådet, men erklærede sig enig i, at det kan være nyttigt med principielle diskussioner. **EØ** foreslog, at der bliver valgt en meget konkret tilgang, f.eks. med udgangspunkt i diskussionerne om forvaltning af ræve.

Niels Iuel Reventlow anførte, at diskussionen kunne være nyttig, selvom der ikke opnås enighed.

Flemming Torp tilkendegav, at natursynsdiskussionen er vigtig, og at det er en god ide at have denne diskussion sammen med Skovrådet. Det er netop den slags diskussioner, som bl.a. finder sted på Naturmødet, og som har bred interesse.

Claus Lind Christensen mente også, at det kunne være nyttigt at gennemføre denne diskussion sammen med Skovrådet.

Jan Eriksen takkede for synspunkterne, som vil blive samlet med henblik på den videre proces.

9. Meddelelser

- **Orientering om AEWA-workshop om gåseforvaltning i København, juni 2017:** **Annette Samuelsen** orienterede kort om AEWA-gåseworkshopen, som blev afholdt i København i midten af juni 2017. Der var taget hul på diskussionen om en international forvaltningsplan for bramgås, men der havde været betydelige udfordringer med hensyn til ideen om et bestandsmål, dels fra andre medlemsstater og dels fra NGO side. Anden workshop om bramgås finder sted i juni 2018.
- **Orientering om opfølgning på handlingsplan om invasive arter:**

Annette Samuelson redegjorde for, at der nu var igangsat en række aktiviteter som opfølgning på handlingsplanen for invasive arter, som ministeren præsenterede før sommer. Dels var der igangsat kortlægningsprojekter, og der arbejdes med tilrettelæggelse af kampagner. **CL** orienterede om, at mårhundeindsatsen vil fortsætte, men at det er tanken, at denne indsats på sigt skal kombineres med indsats mod mink, vaskebjørn mv. Endeligt orienterede **CL** om, at der vil komme en anden opdatering af EU's liste over invasive arter, og at det forventes, at bl.a. amerikansk mink vil være i spil til denne liste.

- **Orientering om møde i den nationale hjortevildtgruppe den 26. september 2017:** Resultatet af hjortevildtgruppens møde blev kort præsenteret under punktet om jagttider, hvorfor meddelelsen udgik.
- **Orientering om vildtudbyttestatistikken:** Aksel Bo Madsen redegjorde kort for, at Vildtudbyttestatistikken var udsendt dateret den 13 juni, men at det beroede på en fejl, da publikationen først lå i endelig udgave i september, hvorefter den var sendt til Miljøstyrelsen, så den kunne udsendes til rådet. Datoen er rettet i den version, der ligger på DCEs hjemmeside.
- **Orientering om regulering af fugle i lufthavne:** **Mikkel Friberg** henviste til den udsendte oversigt over regulering i danske lufthavne i 2016.

10. Eventuelt

Flemming Torp nævnte, at der vil komme et udspil fra Friluftsrådet til rådets næste møde om rettidig omhu i artsforvaltningen.